



MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

EU HÍRLEVÉL
2020/15. szám - szeptember 15.

EU Képviselő - 38/40, Square de Meeûs, B-1000 Brussels - E-mail: hcci.bxl@mkik.hu - Telefon: +32-(0)497-401-572

A hírlevél tartalmából

„Bizottságátalakítás” – „leírták” a botrányba keveredett előző ír biztost, már ki is jelölte utódját a dublini kormány.

Strasbourgnak még várnia kell – az Európai Parlament a járvány miatt még nem tér vissza hivatalos székhelyére, a szeptemberi plenáris Brüsszelben lesz.

Második hullám – egységes szabályokat ajánl Brüsszel a járvány által sújtott területek besorolására, az utazási korlátozásokra, tesztelésre és karanténra.

Nyersanyag függőség – az Európai Bizottság felszámolná a kontinens kiszolgáltatott helyzetét a stratégiai fontosságú nyersanyagok terén.

Törökország ellen szankció készül – a vitatott Földközi-tengeri földgázkitermelés miatt pattanásig feszült helyzetben csúcsértekezletre készül az EU.

Németország kutyaszorítóban – az orosz ellenzéki vezető megmérgezése miatt mind többen sürgetik: Berlin szálljon ki az Északi Áramlat II projektből.

FÓKUSZBAN EURÓPA: Keményednek az álláspontok - jön a kemény brexit?



HÍREK

- „Bizottságátalakítás” ● Elmarad az EP ülés Strasbourgban ● Határzárak, fertőzöttségi besorolások – egységes feltételek ● Fel kell számolni Európa nyersanyag függőségét ● Tilalom vár a mikroműanyagokra ● Okos befektetések és növekvő versenyképesség ● Törökország a csúcson ● Beáldozzák-e a németek az Északi Áramlat II-t? ●

ESEMÉNYEK

- EU Zöld Hét 2020 ● Európai Régiók és Városok Hete ● Nemzetközi Termékbiztonsági Hét ● Európa újraindítása ● Európai Közösségi Kommunikációs Konferencia

PÁLYÁZAT

- Európai védelmi ipari fejlesztési programok ● Kis- és középvállalkozások fejlesztésének támogatása a Horizon 2020 program keretében ● Közbeszerzési pályázatok ● Innovációs projektek felgyorsítása – Fast Track to Innovation (FTI) ●

FÓKUSZBAN AZ UNIÓ

- Keményednek az álláspontok - jön a kemény brexit?

„Bizottságátalakítás”

Átalakult az Európai Unió kormányaként is emlegetett Európai Bizottság, miután az ír kormány új jelöltet küldött a botrányba keveredett és lemondott korábbi kereskedelmi biztos, Phil Hogan helyett. Ursula von der Leyen, bizottsági elnök az Európai Parlament jelenlegi első alelnökét, a néppárti Mairead McGuinnesszt választotta ki biztosjelöltnek, aki a pénzügyi szolgáltatások, pénzügyi stabilitás, valamint a tőkepiaci unió felügyeletét látja majd el. Ez a terület eddig a lett Valdis Dombrovskis, ügyvezető alelnök területe volt, ő veszi át voltaképpen az előző ír biztos portfólióját, a kereskedelmi tárcát, de megtartja mellette tagságát az Eurocsoportban is, ahol rajta kívül az olasz gazdasági biztos, Paolo Gentiloni képviseli az Európai Bizottságot. Az új ír biztost jóvá kell hagynia a tagállamok Tanácsának, és meg kell hallgatnia az Európai Parlament illetékes bizottságának is, mielőtt elfoglalhatja hivatalát. A Bizottság átalakulása kapcsán egyébként több találgatás is megjelent az uniós eseményeket figyelő sajtóban, köztük az is, hogy a belga biztos, Didier Reynders, aki jelenleg az igazságügyi biztos pozíció birtokosa (és korábban belga pénzügyminiszter, külügyminiszter, valamint rövid ideig védelmi miniszter is volt), szívesen váltott volna tárcát, de a liberális politikus nem szerepelt Ursula von der Leyen elképzeléseiben.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/politics/news/ireland-nominates-top-mep-former-eib-banker-as-commissioner-picks/>

Elmarad az EP ülés Strasbourgban

Nem az Európai Parlament hivatalos székhelyén, hanem Brüsszelben tartja havi plenáris ülését az EP. Franciaország sürgette, hogy a képviselők térjenek vissza a szokásos menetrendhez, és tartsák Strasbourgban már a szeptemberi ülést, de David Sassoli parlamenti elnök közleményben jelentette be, hogy mivel vörös besorolást kapott a járványügyi helyzet miatt az a francia megye, amelyben Strasbourg is található, a képviselők még nem térnek vissza az uniós szerződésben előírt ülésezési rendhez. Az EP a járvány miatt március óta csak Brüsszelben ülésezik, pedig a négy napos teljes ülészakokat a hivatalos székhelyen, Strasbourgban kellene megtartani, évente tíz alkalommal. Sok képviselő nem is tartózkodik Brüsszelben a járvány miatt, de mivel lehetőségük van arra, hogy elektronikus levélben adják le voksukat, így a jogalkotási munka nem állt le az Európai Parlamentben. A képviselők a bizottsági üléseken videokonferencia-rendszer segítségével hozzáférhetnek, de a plenáris ülésen csak azok kaphatnak szót, akik személyesen ott vannak az ülésteremben. Az előírt távolságtartási szabályok miatt nem minden széken ülhet képviselő, így a legnagyobb ülésterem mellett egy másik teremre is szükség van az ülések megtartásához. A francia miniszterelnök, Jean Castex, az EP elnökével folytatott konzultáció után sajnálatát fejezte ki a döntés miatt, kifejezte Franciaország és a francia kormány ragaszkodását Strasbourg-hoz, mint az EP székhelyéhez, és közölte, nyugtázták Sassoli kijelentését, hogy az EP mielőbb vissza akar térni a strasbourgi ülésezéshez – de sürgetőleg hozzátette: „lehetőleg már októberben”.

További információk:

<https://www.europarl.europa.eu/the-president/en/newsroom/covid19-sassoli---strasbourg-declared-red-zone--next-plenary-will-take-place-in-brussels>

Határozarak, fertőzöttségi besorolások – egységes feltételeket akar Brüsszel

Jobb koordinációt sürget a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos tagállami kormányzati intézkedések területén az Európai Bizottság. Brüsszel a pandémia második hullámának küszöbén azt szeretné elkerülni, ami tavasszal a legtöbb zavart okozta, mert az uniós országok egymás kellő tájékoztatása, és az intézkedések összehangolása nélkül utazási korlátozásokat vezettek be, veszélyeztetve ezzel az egységes piac működését. Az Európai Bizottság most olyan javaslatot terjeszt a tagállamok elé, amely – lévén a járványügyi intézkedések tagállami hatáskörben vannak – csupán ajánlást jelentenek, de a testület abban bíz, hogy ha az ajánlás a tagállamok egyetértésével találkozik, akkor minden ország betartja majd mindazt, amiben megállapodtak. A Bizottság által javasolt ajánlás a következő területeket egységesítené:

- mikor vezessenek be a tagállamok utazási korlátozásokat?
- milyen feltételek alapján sorolják be az egyes régiókat a különböző veszélyességi kategóriákba (vörös, sárga, zöld, szürke)?
- milyen intézkedéseket hozzanak a különböző besorolású területekről visszatérő utazók számára (tesztelési kötelezettség, ill. karantén elrendelése)

A Bizottság nem javasolja utazási korlátozások bevezetését olyan esetben, amikor 14 nap átlagában egy adott régióban az új pozitív Covid19 esetek száma 100 ezer lakosra vetítve 50 alatt marad, vagy a pozitív tesztek aránya nem éri el a 3 százalékot. Az egységes színkód szerint zöld régió lenne az a terület, ahol az új esetek száma 14 nap alatt kevesebb, mint 25, sárga, ha az esetek száma 50, vagy a pozitív tesztek száma 3 %-nál több (illetve, ha a pozitív esetek száma 25-150 között van, de a pozitív tesztek száma kevesebb 3 százaléknál). Piros jelet kapna egy régió, ha a pozitív esetek száma 50-nél több, és a tesztek több, mint 3 százaléka pozitív, vagy ha a pozitív tesztek száma 100 ezer lakosonként meghaladja a 150-et. Szürke besorolású lenne egy régió, ha nincs onnan elegendő értékelhető adat, illetve 100 ezer lakosonként kevesebb, mint 250 tesztet végeznek el. A vörös és szürke zónákból érkezők számára karantént, vagy kötelező tesztelést lehet elrendelni, de a karantén helyett a tesztet tartaná követendő eljárásnak a Bizottság javaslata.

További információk:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_20_1555

Fel kell számolni Európa nyersanyag függőségét

Nem szabad hagyni, hogy Európa jelenlegi fosszilis tüzelőanyagoktól való függősége átalakuljon, és a jövőben a kritikus nyersanyagok importjától függjön a kontinens ipara. Ez a háttér annak a cselekvési tervnek, amelyet a napokban mutatott be az Európai Bizottság. A tervhez egy tanulmány, valamint a kritikus nyersanyagok ezévi listája is kapcsolódik. A listából kiderül, hogy például az egyre fontosabbá váló lítium 78 százaléka Chiléből érkezik Európába, miközben ebből a nyersanyagból az elektronikus autók gyártásának emelkedése miatt 2030-ig a jelenlegi mennyiség 18-szorosára, 2050-ig pedig a 60-szorosára lesz szükség. A cselekvési terv éppen ezért előírja az európai bányászati és nyersanyag-kitermelési lehetőségek feltérképezését is.

(folytatás a következő oldalon)

További információk:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_20_1542

A függőség kialakulásának veszélyére Maros Sefcovic, az Európai Bizottság tervezésért felelős alelnöke is rámutatott: „a koronavírus-járvány idején a stratégiai fontosságú értékláncokban zavarok álltak be. Ezért erős szövetséget hozunk létre, hogy közösen sikerüljön elmozdulnunk a nagy fokú importfüggőségtől a diverzifikált, fenntartható és társadalmilag felelős beszerzés, a körforgásos termelés és az innováció irányába.” Thierry Breton, belső piacért felelős biztos pedig arra hívta fel a figyelmet: „nem engedhetjük meg magunknak, hogy teljes mértékben harmadik országokra támaszkodjunk – ami egyes ritkaföldfémek esetében csupán egyetlen országot jelent.” A Bizottság stratégiai nemzetközi partnerségeket fog kialakítani az Európában nem fellelhető kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás biztosítása érdekében. A Kanadával, az érdekelt afrikai országokkal és az EU szomszédos országaival kötendő kísérleti partnerségek kialakítása 2021-ben veszi kezdetét.

Tilalom vár a mikroműanyagokra

A jövő évben betiltaná a mikroműanyagok felhasználását az iparban az Európai Bizottság. A legnagyobb mennyiségű mikroműanyag akkor kerül a természetbe, amikor a hulladékba került műanyag tárgyak idővel bomlani kezdenek, és szinte már nincs is olyan rejtett zuga a Földnek, ahol ne lennének kimutathatók a sarki jégrétegektől a legmélyebb tengerárkokig. A javaslatot az Európai Vegyiügynökség (European Chemical Agency, ECHA) készíti elő azzal a céllal, hogy az ipar bizonyos termékek (kozmetikai cikkek, tisztítószeres és festékek) előállításakor ne használhasson fel mikroműanyagokat. Az eredeti tervek között szerepelt, hogy a mikroműanyagokat 1 nm (nanométer) mérettől kezdődően, a mikroműanyag rostokat pedig 3 nm-től kezdve betiltanák, de egyes szakértői csoportok és ipari érdekcsoportok véleménye alapján a mérethatárt megemelnék, és csak a 100 nm fölötti mikroműanyagok esnének a tiltás hatálya alá. Az ipar képviselői azzal érvelnek, hogy a túlságosan apró mikrorészecskék felhasználásának ellenőrzése gyakorlatilag lehetetlen, ezért a tilalom nem lenne betartható. A környezetvédők azonban tiltakoznak a változtatás terve ellen, mert a szabályozás módosítása az apróbb részecskék felhasználását ösztönözné az iparban, márpedig azok az emberi szervezetbe kerülve, és az állatvilágban is nagyobb egészségkárosodást okozhatnak. A Bizottság által felkért szakértők rámutattak, hogy az iparban felhasznált mikroműanyagok részecskenyagysága a legtöbb esetben meghaladja a 100 nm-t, vagyis a tilalom érvényes lenne rájuk, de kétségtelen, hogy a kozmetikai iparban és a tisztítószeres gyártásánál kisebb részecskéket is használnak. Évente egyébként csak Európában mintegy 42 ezer tonnányi mikroműanyag kerül a természetbe.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/eu-microplastics-ban-needs-to-aim-smaller-advisers-say/>

Okos befektetések és növekvő versenyképesség

„Gazdaságélénkítés a COVID-19 válság közepette – segíti-e a szemeszter Európa versenyképességét?” – ezzel a címmel szervezett virtuális kerekasztal-beszélgetést Győri Enikő fideszes európai parlamenti képviselő. A webinárium célja az volt, hogy összekösse az üzleti élet képviselőit, az intézményi szereplőket, a kutatókat és a különböző pártcsaládok európai parlamenti képviselőit annak megvitatására, hogyan tudná az európai szemeszter gyakorlata növelni az EU versenyképességét, és ezáltal előmozdítani az Európai Unió gazdasági helyreállítását. Az európai szemeszter a költségvetési és gazdaságpolitikák uniós koordinálására szolgáló eszköz, de az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a Bizottság által a tagállamokhoz intézett ajánlásoknak csak töredékét ültetik át az országok a gyakorlatba. A vita résztvevői szerint, ha kevesebb, de célzottabb országspecifikus ajánlás születne, amelyeket jobban a tagállami sajátosságokhoz igazítana a Bizottság, jobb eséllyel valósulnának meg a brüsszeli elképzelések. Különösen akkor, ha a tagállami érintetteket, így a kormányokat, érdekképviseleteket, szakmai szervezeteket is bevonják a párbeszédbe. Győri Enikő leszögezte, hogy a válság és fiskális lazítás közepette sem lehet felelőtlenül bánni a forrásokkal. „Nem létezik ingyen ebéd. Az adósságokért jót kell állni, ehhez pedig okos befektetésekre és a versenyképesség megerősítésére van szükség” – mondta a vita házigazdája. Stefan Moritz, az Európai Vállalkozók Szövetségének ügyvezető igazgatója hozzátette, hogy „az EU most hatalmas összegeket kíván a gazdaság újjáépítésére fordítani. Ezeket a pénzeket azonban egyszer vissza kell fizetni, és a feladat legnagyobb része a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra) fog hárulni. Ezért is elengedhetetlen, hogy megfelelő gazdasági környezetet teremtsünk a számukra és csökkentsük az adminisztratív terheiket.” James Watson, a BusinessEurope gazdasági igazgatója kifejtette, hogy az EU gazdasága már a koronavírus okozta válság előtt is komoly szerkezeti problémákkal küzdött. Figyelmeztetett, hogy „az adósság csökkentésének egyetlen járható útja a gazdasági növekedés előmozdítása”. Kristin Schreiber, az Európai Bizottság kis- és középvállalkozásokért felelős igazgatója azt emelte ki, hogy az EU vállalatait 99%-ban a kkv-k alkotják, valamint ezek biztosítják a munkahelyek kétharmadát, ezért „az EU törekvései mellett a most születő nemzeti helyreállítási terveknek is biztosítani kell a kkv-k támogatását”.

További információk:

<https://fidesz.eu.hu/hu/okos-befektetese-kre-es-a-versenykep-esseg-fokozasara-van-szukseg-az-unioban/>

Törökország a csúcson

Rendkívüli csúcsértekezleten foglalkozik az Európai Unió szeptember 24-25-én a Földközi-tenger keleti medencéjében kialakult helyzettel. Törökország és Ciprus, illetve Görögország között annyira megnőtt a feszültség, hogy az szinte már háborús helyzet kialakulásával fenyeget. A konfliktus gyökere a három ország tengeri határai alatt található földgázmezők kitermelése. Törökország egy ideje már megkezdte a kutatófúrásokat Ciprus északi partmenti vizeinél, azzal az indokkal, hogy az általa megszállva tartott (és csak Törökország által elismert) Észak-Ciprusi Török Köztársaságtól megkapta rá az engedélyt. Az Unió emiatt többször kifejezte már szolidaritását Ciprussal, és a fúrások megszüntetését kérte Ankarától, de hiába. Törökország a közelmúltban a Görögországgal határos égei-tengeri partvidékeken is fúrásokba kezdett, de oda már hadihajók kísérték a kutatóhajókat. Az athéni kormány erre azt kezdte fontolgatni, hogy 6 mérföldről 12 mérföldre terjeszti ki partmenti határait, amire az ENSZ tengerjogi egyezményei lehetőséget is adnának, a baj csupán az, hogy ezeket az egyezményeket Törökország nem írta alá, és ezért a görög lépést Ankara „casusbelli”-nek, azaz háború indítására okot adó cselekménynek tekintené. Az Európai Unió szankciókkal fenyegette meg Törökországot, és egy hónapot adott a török kormánynak arra, hogy csökkentse a feszültséget a görög-török határon. Ez a hónap jár le szeptember 24-25-én, amikor az uniós vezetők csúcsértekezletre ülnek össze a válsághelyzet miatt.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/turkey-sanctions-on-table-for-eu-meeting-france-says/>

Beáldozzák-e a németek az Északi Áramlat II-t?

Nagy a nyomás Németországon, hogy az orosz ellenzéki vezető, Alekszej Navalnij megmérgezése miatt azzal a szankcióval sújtsák Oroszországot, hogy kilépnek az épülő orosz gázvezeték, az Északi Áramlat II. konzorciumából. A lépés nagy kárt okozna Moszkvának, de Németországnak is, ezért is visszafogottak a nyilatkozatok: hallani azt, hogy nem lenne arányban a német szankció az orosz ellenzéki politikus elleni merényletkísérlet súlyával, de létezik olyan vélemény is, hogy a szankcióra szükség lenne, de annak következményeit is mérlegelni kell. Főképp azért, mert a nemzetközi megállapodásokban minden aktus és lehetőség rögzített, így egy esetleges visszalépés óriási kötbér megfizetését vonná maga után. Arról nem is beszélve, hogy Németország nem véletlenül állt az Északi Áramlat II. mellé, és nem véletlenül tart(ott) ki mellette évek óta: a 10 milliárd eurós beruházás ugyanis szinte nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az elmúlt években Európában jelentkező 100 milliárd köbméternyitöbblet földgázigényt ki lehessen elégíteni. Az amerikaiaknak más a véleménye: Washington ugyanis azt hangoztatja, hogy nem lehet a Krímet elfoglaló, a Nyugat-Ukrajnát hibrid háborúval fenyegető Oroszországot ilyen szerződésekkel „jutalmazni”. Donald Trump amerikai elnök a Fehér Házban néhány napja is megismételte, hogy támogatná, ha a németek visszalépnének a szerződésből, majd hozzátette, nem nagyon bízik abban, hogy Berlin meg tudna szabadulni ettől az üzlettől, mert „a németek energia tekintetében elég gyengén állnak”.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/merkel-doesnt-rule-out-nord-stream-fallout-over-navalny/>

2020. október 5-9.

Európai Régiók és Városok Hete

Szervező: Régiók Bizottsága (CoR)

Helyszín: Brüsszel

További információk:

<https://europa.eu/regions-and-cities/>

2020. október 12-14.

Európa újraindítása

Szervező: Eurochambres

Internetes szeminárium

További információk:

<https://chambers4eu.eu/>

2020. október 20-22.

EU Zöld Hét 2020

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel és tagállamok

További információk:

<https://www.eugreenweek.eu/en>

2020. október 27-30.

Nemzetközi Termékbiztonsági Hét

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel, Rue de la Loi,
Charlemagne épület

További információk:

https://ec.europa.eu/info/events/international-product-safety-week-2020-2020-oct-27_en

2020. december 7-8.

Európai Közösségi Kommunikációs Konferencia

Szervező: Régiók Bizottsága (CoR)

Helyszín: Brüsszel

További információk:

<https://cor.europa.eu/en/events/Pages/europcom.aspx>

Európai védelmi ipari fejlesztési program: a 2020. évi felhívások

Összesen több mint 160 millió eurós költségvetéssel 12 olyan kategóriát fednek le, amelyek a kritikus fontosságú képességek iránti igényeket tükrözik. A Bizottság olyan vegyi, biológiai, radiológia és nukleáris (CBNR) egészségügyi ellenintézkedések tervezésére, prototípus-készítésére és tesztelésére – például megelőző és gyógyászati célú immunterápiára – vonatkozó projektjavaslatokat vár, amelyek hasznosnak bizonyulhatnak az olyan jövőbeli világjárványok okozta válságok kezelésében, mint amilyenel ma Európa és a világ szembenéz.

Határidő:
2020. december 1.

További információk:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-search:freeTextSearchKeyword=:typeCode=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=EDIDP;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;crossCuttingPriorityCode=null;callCode=Default;sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false;topicListKey=topicSearchTablePageState>

Kis- és középvállalkozások fejlesztéseinek támogatása a Horizon 2020 program keretében

A kkv-eszköz pályázat keretében nagy kockázatú, nagy potenciállal rendelkező kis- és középvállalkozások támogatása valósul meg, olyan új termékek, szolgáltatások és üzleti modellek kifejlesztése és piaci bevezetése érdekében, amelyek elősegíthetik a gazdasági növekedést. A technológiai, üzleti és pénzügyi szakértők multinacionális paneljei által végzett alapos értékelést követően csak a legmeggyőzőbb és legkiválóbb pályázatok finanszírozására kerülhet sor. A kiválasztott cégek nemcsak a támogatást nyerik el, de üzleti coaching szolgáltatásban is részesülnek.

Határidő: 2020. november 30. és október 31.

További információk:

<https://www.palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/1626>

Közbeszerzési pályázatok

Csaknem 30 ezer közbeszerzési pályázati felhívás érhető el az EU tagállamaiból, valamint az uniós intézményekből:



Ted·tenders electronic daily

Supplement to the Official Journal of the EU

Határidő: folyamatos

További információk:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

Innovációs projektek felgyorsítása – Fast Track to Innovation (FTI)

A „Fast Track to Innovation” pályázati felhívás keretében viszonylag érett, áttörést jelentő új technológiák, koncepciók, folyamatok és üzleti modellek fejlesztése kerül támogatásra, amelyek esetében új piac kialakításához, illetve szélesebb körű elterjedésükhöz már csak egy utolsó fejlesztési szakasz megvalósítására van szükség. A pályázó konzorcium tagjai minimum három különböző EU tagországból vagy társult országból kell, hogy érkezzenek.

Határidő: 2020. október 27.

További információk:

<https://www.palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/1629>

Keményednek az álláspontok - jön a kemény brexit?

December 31-ig még az uniós jog határozza meg az EU és az Egyesült Királyság kapcsolatrendszerét, de ha addig nem lép hatályba új egyezmény a kétoldalú gazdasági kapcsolatok szabályrendszeréről, akkor valóban bekövetkezhet a „kemény brexit”, azaz a hatályukat vesztő uniós jogszabályok helyett a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) rendelkezései szerint köttetnek majd az üzletek az uniós országok és a britek között.

Mi a legfőbb akadálya a megállapodásnak? A tárgyalások nyolcadik fordulójáig, szeptember közepéig kettő is volt: a halászati jogok és az állami támogatások. A tárgyalások kezdőnapjára azonban már jutott más is. De előbb nézzük azokat, amelyeket már régóta ismerhettünk. A halászati jogok visszaszerzését szinte a szuverenitással egyenértékűnek tekintik Londonban, és elutasítják, hogy az Unió továbbra is a „közös halászati politika” keretei között szeretné megtartani a brit halászokat. Számukra inkább az EU és Norvégia között létező halászati megállapodás lenne a minta. A tárgyalásokhoz közel álló szakértők nyilatkozatai szerint itt nem is olyan reménytelenül távoli a megegyezés (bár előrelépésnek hosszabb ideje nyomát sem látni ezen a területen). Az állami támogatások tekintetében pedig azért késik a kompromisszum, mert a tervek szerint Boris Johnson miniszterelnök csak szeptember második felében ismerteti majd a jövőbeli brit állami támogatási rendszerrel kapcsolatos elképzeléseket, így az Unió – érthető módon – nem akar előzetesen hozzájárulni semmihez, hiszen a végleges brit elképzeléseket csak később ismerheti meg.

Ennek a brüsszeli bizalmatlanságnak van valami alapja. Főleg azok után, hogy a brit sajtó - épp a tárgyalások nyolcadik fordulójának nyitónapjára (szeptember 8-ára) időzítve ismertette azt az új brit jogszabályt, amely alapjaiban írta át a tavaly aláírt Kilépési Megállapodás két lényeges és kifejezetten kényes pontját.

Az egyik: az uniós állami támogatási szabályok a kilépés és az átmeneti időszak lejártá után is érvényben maradnának az észak-írországi áruforgalomnak kapcsolatban. Vagyis, Londonnak minden állami támogatási intézkedést be kell jelentenie (és jóvá kell hagyatnia) Brüsszellel, ha a támogatás olyan céget érint, amelyik – legyen az a cég Nagy-Britanniában, de - kapcsolatban áll Észak-Írországgal. Ezt a brexit-pártiak a brit szuverenitás sérelmének tartották már a tavaly októberi aláírásakor is, de most Boris Johnson az új „belső piaci törvény” révén felülírta a hatályos rendelkezést.

A másik: az észak-írországi vállalkozásoknak exportnyilatkozatot kell kitölteniük, ha a nagyobbik szigetre, Nagy-Britanniába szállítanak árut. (Érthető az ellenézés: exportnyilatkozatot? Akkor, amikor az áru ugyanabban az országban marad? – De

az írországi törékeny béke megőrzése érdekében, a „puha határ” fenntartása miatt, az ír-északír kereskedelem fontosabbnak bizonyult, mint a másik szigetre irányuló szállítások. Még akkor is, ha ez is szülhetett ellenérzéseket, hiszen ez a megoldás sajátos módon egyfajta gazdasági-kereskedelmi „újraegyesítést” valósított meg az ír szigeten.) A gyakorlatban a britek úgy érzik, hogy Észak-Írország távolabb került Nagy-Britanniától és közelebb került Írországhoz – vagyis sérült a brit szuverenitás, de egy új törvénnyel London eltörölné az exportnyilatkozat kitöltési kötelezettséget. Mi történhet, ha a britek elfogadják ezeket az új törvényeket és megsértik a Kilépesi Megállapodást? Az uniós vezetők többször kimondták: ha az Egyesült Királyság nem tartja be a megállapodást, akkor az olyan bizalomvesztést okozna, ami lehetetlenné tenné a megállapodást a jövőbeni gazdasági-kereskedelmi kapcsolatokról.

Nagy-Britannia persze a nyilatkozatok szintjén készen áll a kereskedelmi kapcsolatok fenntartására az Európai Unióval akkor is, ha e kapcsolatrendszer feltételeiről nem születik megállapodás. A brit tárgyalóköldöttség vezetője, David Frost egy lapinterjúban azt nehezményezte: az EU nem fogadja el, hogy Nagy-Britannia a nemzet életében kulcsfontosságú területeken saját ellenőrzése alá kívánja vonni jogalkotását, és élni akar a brit EU-tagság megszűnése által kínált szabadsággal.

A brit jogalkotási tervek miatt Maros Sefcovic, a Bizottság alelnöke azonnal Londonba utazott, és határozottan figyelmeztette a brit kormányt, hogy az EU a súlyos szerződésszegésnek tekintené, ha megszületne az új brit belső piaci jogszabály. Michel Barnier, uniós főtárgyaló a múlt heti forduló végén kiadott közleményében az egyik fő akadállyal azt nevezte, hogy a britek nem adnak garanciákat arra, hogy azonos versenyhelyzetet nyújtanak az európai gazdasági szereplőknek, miközben szabad hozzáférést kérnek az egységes európai piachoz.

Eközben az óra ketyeg, és egyre kevesebb az idő. A végső határidő október közepévége lehetne arra, hogy a két fél megegyezzen az új egyezmény szövegéről, hiszen időt kell hagyni arra is, hogy a 27 tagállam parlamentjei – valamint a londoni és az európai képviselők is ratifikálhassák a megállapodást, még a tervezett 2021 januári hatálybalépés előtt.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/uk-europe/news/uk-ups-the-ante-on-eu-ahead-of-crunch-brexite-trade-talks/>

Ha a továbbiakban nem kívánja megkapni az MKIK EU Hírlevelét, kérjük, hogy jelezze ezt a következő elérhetőségen:
indept@mkik.hu